

STORTINGET

Lovvedtak 23

(2023–2024)

(Første gangs behandling av lovvedtak)

Innst. 86 L (2023–2024), jf. Prop. 139 L (2022–2023)

I Stortingets møte 12. desember 2023 ble det gjort følgende

vedtak til lov

om endringer i konfliktrådsloven, straffeloven og straffeprosessloven mv. (strafferettslige reaksjoner for ungdom og varetekt med elektronisk kontroll)

I

I lov 20. juni 2014 nr. 49 om konfliktrådsbehandling gjøres følgende endringer:

§ 1 fjerde ledd skal lyde:

Et møte i konfliktrådet kan være meklingsmøte, stormøte, tilrettelagt møte, ungdomsplanmøte, oppfølgingsmøte eller andre møter i regi av konfliktrådet.

Ny § 2 a skal lyde:

§ 2 a Definisjoner

Med sivil sak menes i loven her en sak innbrakt til konfliktrådet av partene selv eller andre offentlige etater enn påtalemyndigheten. Henlagte straffesaker kan bringes inn som en sivil sak.

Med mekling i konfliktråd menes reaksjon

- overført fra påtalemyndigheten til mekling i konfliktråd etter straffeprosessloven § 71 a første ledd, eller
- der domstolen har satt mekling i konfliktråd som særvilkår for fullbyrdingsutsettelse etter straffeloven § 37 første ledd bokstav i.

Med ungdomsstraff menes reaksjon idømt av domstolen etter straffeloven §§ 52 a til 52 b.

Med ungdomsoppfølging menes reaksjon overført fra påtalemyndigheten etter straffeprosessloven § 71 a annet ledd.

Med ungdommen menes den som er domfelt, og som gjennomfører ungdomsstraff, eller den som er siktet, og som gjennomfører ungdomsoppfølging. I §§ 22 b og 22 c

skal begrepet også omfatte den som er mistenkt for en straffbar handling som kan føre til ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging.

Med oppfølging i konfliktråd menes reaksjon

- overført fra påtalemyndigheten til oppfølging i konfliktråd etter straffeprosessloven § 71 a første ledd, eller
- der domstolen har satt oppfølging i konfliktråd som særvilkår for fullbyrdingsutsettelse etter straffeloven § 37 første ledd bokstav i.

§ 4 andre ledd skal lyde:

Meklere oppnevnes av konfliktrådslederen.

§ 4 femte ledd skal lyde:

Konfliktrådslederen skal frata meklere vervet dersom de ikke lenger oppfyller kravene i §§ 5, 6 eller 7.

Overskriften i § 5 skal lyde:

§ 5 Generelle krav til konfliktrådsledere, ungdomscoordinatorer, ansatte i øvrige stillinger som innebærer behandling av enkeltsaker og meklere

§ 5 første ledd innledningen skal lyde:

Konfliktrådsledere, ungdomscoordinatorer, ansatte i øvrige stillinger som innebærer behandling av enkeltsaker, og meklere må være

§ 6 første ledd innledningen skal lyde:

Utelukket fra ansettelse som *konfliktrådsleder, ungdoms koordinator eller i øvrige stillinger som innebærer behandling av enkeltsaker*, og fra oppnevning som mekler er

§ 6 tredje og nytt fjerde ledd skal lyde:

Ved ansettelse og oppnevning skal konfliktrådsledere, ungdoms koordinatorer, *ansatte i øvrige stillinger som innebærer behandling av enkeltsaker*, og meklere levere en uttømmende og utvidet politiattest, jf. politiregisterloven § 41, til konfliktrådet. *Utelukkelse etter første og annet ledd kan bare skje for forhold som fremgår av politiattesten*. Ungdoms koordinatorer, *ansatte i øvrige stillinger som innebærer behandling av enkeltsaker*, og meklere har plikt til å underrette konfliktrådet dersom de ikke lenger fyller kravene til tilfredsstillende vandel. Konfliktrådsledere har en tilsvarende plikt til å underrette Sekretariatet for konfliktrådene.

Konfliktrådet kan gjøre unntak fra utelukkelse som nevnt i første ledd nr. 5 til 11 dersom det er åpenbart at vedkommende likevel er personlig egnet og manglende utelukkelse ikke vil kunne virke støtende eller motvirke den alminnelige tillit.

§ 8 første ledd skal lyde:

Forvaltningsloven gjelder for konfliktrådene virksomhet med de særregler som er fastsatt i eller i medhold av loven her.

§ 10 første ledd skal lyde:

I *sivile saker* avgjør konfliktrådslederen om saken egner seg for konfliktrådsbehandling.

§ 11 skal lyde:

§ 11 *Samtykke og verge*

Konfliktrådsbehandling krever partenes samtykke med mindre annet er fastsatt i eller i medhold av loven her. Samtykket skal være reelt og informert. Partene skal i hovedsak være enige om saksforholdet som konflikten gjelder. I en sak med flere fornærmede eller skadelidte må samtlige samtykke til konfliktrådsbehandling.

Dersom en part er under 18 år, må også partens verger samtykke i at en sak blir behandlet av konfliktrådet. Vergene skal varsles om konfliktrådsmøtet og har rett til å være til stede i møtet. Dersom vergen ikke kan eller vil ivareta partens interesse i saken, *eller hensynet til barnets beste tilsier det*, skal midlertidig verge oppnevnes etter vergemålslovens regler.

For mindreårige fornærmede i straffesaker gjelder straffeprosessloven § 93 g annet ledd. I sivile saker kan samtykke og varsel etter annet ledd unnlates *dersom den mindreårige har fylt 15 år og konfliktrådet* eller mekleren finner det ubetenkelig.

Ved *ungdomsoppfølging* kreves bare samtykke fra ungdommen og dennes verger. Ved *ungdomsstraff* skal

det i stedet for samtykke vurderes om reaksjonen er egnet for ungdommen.

§ 12 første ledd andre punktum oppheves.

§ 13 skal lyde:

§ 13 *Valg av konfliktråd*

Sivile saker skal behandles ved konfliktrådet for den kommunen hvor klager eller fornærmede bor eller oppholder seg. Når konfliktrådet finner det hensiktsmessig, kan en sivil sak overføres til et annet konfliktråd. Partenes syn skal tillegges vekt ved avgjørelsen av hvilket konfliktråd som skal behandle saken.

Ved *mekling i konfliktråd* beslutter påtalemyndigheten hvilket konfliktråd som skal behandle saken. Konfliktrådet kan avtale med påtalemyndigheten at saken skal overføres til et annet konfliktråd. Partene skal på forhånd gis mulighet til å uttale seg om *slik overføring*.

Saker om ungdomsstraff, ungdomsoppfølging og oppfølging i konfliktråd behandles ved konfliktrådet der ungdommen, siktede eller domfelte bor. Skal det gjennomføres et møte med fornærmede som bor et annet sted, avgjør konfliktrådet hvor møtet skal gjennomføres. Konfliktrådet kan beslutte overføring av en sak til et annet konfliktråd. Påtalemyndigheten, samt ungdommen og dennes verger, siktede eller domfelte skal på forhånd gis anledning til å uttale seg. Påtalemyndigheten skal straks informeres om en beslutning om overføring.

Er konfliktrådene uenige om hvor saken skal behandles, avgjør Sekretariatet for konfliktrådene hvilket konfliktråd som skal behandle saken.

§ 15 andre ledd skal lyde:

Partenes advokat eller rettshjelper kan ikke tillates å delta som støtteperson, *med unntak av de tilfeller som er nevnt i kapittel IV*.

§ 17 skal lyde:

§ 17 *Avtalen*

Ved *mekling i konfliktråd og ved gjenopprettende møte med fornærmede under ungdomsstraff, ungdomsoppfølging og oppfølging i konfliktråd* skal en eventuell avtale settes opp skriftlig og undertegnes av partene. Er en part umyndig, må avtalen også godkjennes av vergene. *Godkjennelse fra vergene kan unnlates for mindreårige som har fylt 15 år, og som utøver rettighetene som fornærmet eller etterlatt etter straffeprosessloven § 93 g annet ledd, hvis den mindreårige har rett til å inngå avtale på egenhånd og mekleren finner det ubetenkelig*. Mekleren avgjør om avtalen partene kommer frem til kan godkjennes. *Avtalen skal godkjennes skriftlig*. Ved *gjenopprettende møte med fornærmede under ungdomsstraff og ungdomsoppfølging*, kan det ikke inngås avtale om økonomisk kompensasjon.

I sivile saker og annen gjenopprettende prosess under gjennomføring av *ungdomsstraff, ungdomsoppfølging og*

oppfølging i konfliktråd, skal en eventuell avtale settes opp skriftlig og undertegnes av partene dersom partene er enige om det. Er en part umyndig, må avtalen også godkjennes av vergene. *Godkjennelse* fra vergene kan unnlates hvis den mindreårige har rett til å inngå avtale på egenhånd, og meklere finner det ubetenkelig. Mekleren avgjør om avtalen partene kommer frem til kan godkjennes. *Partene skal* gjøres oppmerksom på at meklers godkjennelse ikke har selvstendig rettslig virkning.

Mekleren skal ikke godkjenne en avtale som i urimelig grad favoriserer en part, eller som er uheldig av andre tungtveiende grunner. I saker med flere meklere må alle meklerne være enige dersom avtalen skal anses godkjent.

En avtale som forutsetter en ytelse til den skadelidte, skal fastsette omfanget av ytelsen og forfallstid. Det skal også fastsettes om avtalen representerer det endelige oppgjøret mellom partene.

En avtale i konfliktrådet avskjærer verken fornærmedes rett til å søke om erstatning etter *voldserstatningsloven* eller statens rett til å søke regress fra skadepolderen.

§ 18 skal lyde:

§ 18 *Partenes adgang til å trekke seg fra inngått avtale*

Ved mekling i konfliktråd kan hver av partene trekke seg fra en avtale ved å gi beskjed til konfliktrådet innen to uker etter at avtalen er godkjent av meklere. Dette gjelder likevel ikke en avtale som er oppfylt. Partene skal opplyses skriftlig om adgangen til å trekke seg fra avtalen og om konsekvensene av dette.

I sivile saker, og ved *ungdomsstraff, ungdomsoppfølging og oppfølging i konfliktråd*, skal partene informeres om at det kan avtales en frist for å trekke seg fra avtalen.

Overskriften i kapittel III skal lyde:

Kapittel III. Særlig om mekling i konfliktråd

Overskriften i § 20 skal lyde:

§ 20 *Konfliktrådets behandling av saker om mekling i konfliktråd*

§ 20 første ledd skal lyde:

Konfliktrådet har plikt til å behandle saker som *gjelder mekling i konfliktråd*. Behandlingen skal være påbegynt så snart som mulig etter at saken er mottatt. Dersom utsettelse av saken er påkrevd, skal påtalemyndigheten gis underretning om når saken forventes å bli behandlet.

§ 21 skal lyde:

§ 21 *Brudd i behandlingen*

I saker som er overført til mekling i konfliktråd etter straffeprosessloven § 71 a første ledd, og møtet ikke gjennomføres eller avtale ikke kommer i stand, skal konfliktrådet straks oversende saken til påtalemyndig-

heten. Dersom siktede bryter en inngått avtale, skal påtalemyndigheten varsles. Påtalemyndigheten kan åpne strafforfølgning på nytt dersom møtet ikke gjennomføres, avtale ikke kommer i stand eller den siktede bryter avtalen vesentlig.

I saker der mekling i konfliktråd er satt som vilkår for betinget dom etter straffeloven § 37 første ledd bokstav i, og møtet ikke gjennomføres, skal konfliktrådet straks oversende saken til påtalemyndigheten. Dersom domfelte bryter en inngått avtale, skal påtalemyndigheten varsles. Påtalemyndigheten avgjør om saken skal bringes inn for retten for fastsettelse av nye vilkår eller fullbyrding av straffen, jf. straffeloven § 39.

§ 22 skal lyde:

§ 22 *Reaksjonenes innhold*

Reaksjonene ungdomsstraff og ungdomsoppfølging består av gjennomføring av et *ungdomsplanmøte*, utarbeidelse av en individuelt tilpasset *ungdomsplan*, *oppfølging* av planen og *jevnlige møter med ungdommens oppfølgingsteam*. I tillegg skal konfliktrådet legge til rette for gjennomføring av et gjenopprettende møte med fornærmede og annen gjenopprettende prosess og relasjonsbygging som del av reaksjonene.

Nye §§ 22 a til 22 e skal lyde:

§ 22 a *Forvaltningssamarbeid*

Konfliktrådet skal samarbeide med offentlige organer og andre tjenesteytere for å gi ungdommen et helhetlig og samordnet tjenestetilbud under straffegjennomføringen.

Konfliktrådet skal i tillegg samarbeide med offentlige organer og andre tjenesteytere slik at konfliktrådet og de andre organene og tjenesteyterne kan ivareta sine oppgaver etter lov og forskrift.

Med tjenesteyter menes kommunale, fylkeskommunale og statlige tjenesteytere, private tjenesteytere som utfører oppgaver på vegne av slike tjenesteytere, og skoler som får statstilskudd etter privatskolelova § 6-1.

§ 22 b *Ungdommens rett til medvirkning*

Ungdommen har rett til å medvirke i alle forhold som vedrører ungdommen, både før og under gjennomføringen av ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging. Ungdommen skal få tilstrekkelig og tilpasset informasjon og har rett til fritt å gi uttrykk for sine meninger. Ungdommen skal bli lyttet til, og ungdommens meninger skal vektlegges.

§ 22 c *Informasjonsdeling*

Når ungdommen og dennes verger samtykker, kan konfliktrådet, andre offentlige organer, tjenesteytere, herunder helsepersonell, og andre aktører dele personopplysninger om ungdommen. Ungdommen og dennes verger

skal informeres om hva opplysningene kan brukes til, og hvem det kan bli aktuelt å dele opplysningene med.

§ 22 d Koordineringsgruppen

Når ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging antas å være en egnet reaksjon, kan påtalemyndigheten melde inn en sak til konfliktrådet for drøftelse i koordineringsgruppen. Koordineringsgruppen skal drøfte om saken egner seg for ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging, og hvilke tiltak som kan være aktuelle og hensiktsmessige i en eventuell ungdomsplan.

Dersom det er behov for en tverrfaglig drøftelse av en konkret problemstilling under straffegjennomføringen, kan ungdomskoordinatorer melde inn saken til drøftelse i koordineringsgruppen.

Koordineringsgruppen skal bestå av faste deltakere fra konfliktrådet, politiet, påtalemyndigheten og kriminalomsorgen. Sammensetningen av koordineringsgruppen kan ellers variere etter hvordan tiltaksapparatet og tjenestetilbudet er organisert i den enkelte kommunen. I tillegg kan konfliktrådet innkalle offentlige organer, andre tjenesteytere eller aktører som antas å ha kunnskap eller informasjon av betydning for koordineringsgruppens drøftelse av en konkret sak.

Konfliktrådet innkaller til og skriver referat fra møter i koordineringsgruppen. Anser koordineringsgruppen ungdomsstraff eller ungdomsoppfølging som egnede reaksjoner, skal ungdomskoordinatorer også utforme en skisse til ungdomsplan. Referatet og skissen oversendes påtalemyndigheten.

Opplysningene i referatet fra møtet i koordineringsgruppen og en eventuell skisse skal bare meddeles retten og partene i møte for stengte dører og under pålegg om taushetsplikt.

§ 22 e Vedtak og klage

Under gjennomføring av ungdomsstraff og ungdomsoppfølging skal følgende avgjørelser regnes som enkeltvedtak etter forvaltningsloven:

- avgjørelse om ungdomsplanens innhold og endringer i ungdomsplanen etter § 25
- avgjørelse etter søknad om utenlandsopphold etter § 27 annet ledd bokstav b
- nedleggelse av forbud mot bruk av alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler etter § 28
- avgjørelse om utsettelse av gjennomføringen etter straffeprosessloven § 459 eller avbrudd i gjennomføringen etter § 30
- fastsettelse av nye vilkår ved brudd under gjennomføring av ungdomsstraff i medhold av § 31 annet ledd
- fastsettelse av nye vilkår ved brudd under gjennomføring av ungdomsoppfølging i medhold av § 33 annet ledd.

Vedtaket truffet etter disse bestemmelsene kan påklages av ungdommen og ungdommens verger. Sekretariatet

for konfliktrådene er klageorgan. Klage fremsettes skriftlig eller muntlig til det konfliktrådet som fattet vedtaket.

Ved klagesak har ungdommen rett til fritt rettsråd uten behovsprøving etter rettshjelploven § 11.

§ 23 skal lyde:

§ 23 Gjennomføringstid

Ved ungdomsstraff fastsetter domstolen gjennomføringstiden. Gjennomføringstiden kan være fra 120 dager til to år. Dersom den fengselsstraffen som ville ha blitt idømt uten ungdomsstraff er klart lengre enn to år, kan en gjennomføringstid på inntil tre år fastsettes.

Ved ungdomsoppfølging fastsetter påtalemyndigheten gjennomføringstiden. Gjennomføringstiden kan være fra 120 dager til ett år.

Gjennomføringstiden løper fra ungdomsplanmøtet.

§ 24 skal lyde:

§ 24 Ungdomsplanmøte

Ungdomsplanen skal utformes i ungdomsplanmøtet. Ungdomsplanmøtet skal avholdes uten ugrunnet opphold etter at saken er overført fra domstolen eller påtalemyndigheten.

Ungdomsplanmøtet ledes av en ungdomskoordinator, som skal sikre at relevante aktører er representert. Dette kan være representanter fra kriminalomsorgen, skole, barneverntjenesten, helse- og omsorgstjenesten eller andre som kan bidra under straffegjennomføringen.

Ved gjennomføring av ungdomsstraff skal ungdommen, dennes verger samt representanter fra kriminalomsorgen og politiet være til stede i ungdomsplanmøtet. Forsvarer oppnevnt etter straffeprosessloven § 100 annet ledd har rett til å være til stede.

Ved gjennomføring av ungdomsoppfølging skal ungdommen og dennes verger være til stede i ungdomsplanmøtet. En representant fra politiet skal delta dersom konfliktrådet finner det hensiktsmessig.

Ny § 24 a skal lyde:

§ 24 a Gjenopprettende prosess og relasjonsbygging

Etter at saken er overført fra domstolen eller påtalemyndigheten, skal konfliktrådet straks starte forberedelsene med å legge til rette for gjennomføring av et gjenopprettende møte med fornærmede og for annen gjenopprettende prosess og relasjonsbygging.

Det gjenopprettende møtet med fornærmede skal fortrinnsvis være mellom ungdommen og dennes verger og fornærmede og dennes verger. I tillegg til én eller flere meklere kan ungdomskoordinatorer delta. Dersom konfliktrådet finner det hensiktsmessig, skal en representant fra politiet delta. Ved ungdomsstraff gjelder tilsvarende også for en representant fra kriminalomsorgen.

For øvrig gjelder § 11 første ledd, annet ledd og tredje ledd første punktum og § 12 tilsvarende for det gjenopprettende møtet med fornærmede. Tilsvarende gjelder § 11 første ledd, annet ledd og tredje ledd annet punktum og

§ 12 for annen gjenopprettende prosess under straffegjennomføringen.

§ 25 skal lyde:

§ 25 *Ungdomsplan*

Ungdomsplanen skal tilpasses ungdommens konkrete og individuelle behov for tiltak som kan bidra til å forebygge ny kriminalitet. Ungdomsplanen kan gå ut på at ungdommen skal

- a. yte ikke-økonomisk kompensasjon til den som er påført en skade, et tap eller en annen krenkelse
- b. delta i kriminalitetsforebyggende programmer eller andre tilsvarende tiltak *eller gjennomgå behandling*
- c. *overholde vilkår om opplæring eller avtale om arbeid eller samfunnsnyttige oppgaver*
- d. *møte til samtale med politiet, kriminalomsorgen eller annen aktør i oppfølgingsteamet*
- e. *overholde vilkår om meldeplikt for politiet, kriminalomsorgen eller konfliktrådet*
- f. avstå fra å bruke alkohol og andre berusende eller bedøvende midler og avgi nødvendige rusprøver etter § 29
- g. overholde *vilkår* om innetid
- h. *overholde vilkår om oppholdssted*
- i. unngå kontakt med bestemte personer
- j. *gjennomføre andre hensiktsmessige tiltak som er egnet til å ivareta ungdommens behov og motvirke ny kriminalitet.*

Ungdomsplanen skal godkjennes av ungdomskoordinatoren. Ved utformingen av ungdomsplanen har ungdommen rett til å medvirke, jf. § 22 b. Ungdommens verger har rett til å uttale seg.

Ungdomskoordinatoren har ansvaret for at ungdomsplanen gjennomføres.

I saker der det er idømt *ungdomsstraff* og en *ungdomsplan ikke kommer i stand*, overføres saken til kriminalomsorgens regionale nivå med innstilling om at saken bringes inn for retten med begjæring som nevnt i konfliktrådsloven § 31 tredje ledd bokstav b eller c.

Ved *ungdomsoppfølging* sendes saken tilbake til påtalemyndigheten dersom en *ungdomsplan ikke kommer i stand*. Påtalemyndigheten avgjør om strafforfølgning skal åpnes på nytt.

Ungdomskoordinatoren kan endre fastsatte tiltak, forutsatt at det nye tiltaket er bedre egnet til å ivareta ungdommens behov, og at ungdomsplanen etter endringen er av tilsvarende eller lavere omfang og intensitet. Annet ledd gjelder tilsvarende ved endring av ungdomsplanen.

§ 26 første ledd andre og tredje punktum skal lyde:

Oppfølgingsteamet ledes av ungdomskoordinatoren og består ellers av *ungdommen* og dennes verger og andre som har oppgaver i forbindelse med gjennomføringen av ungdomsplanen. Ungdomskoordinatoren

kan også anmode andre med tilknytning til *ungdommen* eller saken om å delta.

§ 27 skal lyde:

§ 27 *Generelle pålegg overfor ungdommen*

Ungdommen skal under ungdomsplanmøtet, i møte med oppfølgingsteamet og i andre møter eller avtaler som fremgår av ungdomsplanen

- a. møte til fastsatt tid og sted
- b. være upåvirket av alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler.

Ungdommen skal ikke

- a. vise en atferd som kan true sikkerheten til personer som deltar under gjennomføringen eller påvirke miljøet på negativ måte
- b. *oppholde seg i utlandet i gjennomføringstiden med mindre ungdomskoordinatoren gir tillatelse.*

Ungdommen skal ikke begå nye straffbare handlinger før utløpet av gjennomføringstiden.

§ 28 første ledd skal lyde:

Hvis det fremstår som nødvendig for å motvirke en ny straffbar handling som er rettet mot noens liv, helse eller frihet, kan ungdomskoordinatoren på ethvert tidspunkt i løpet av gjennomføringstiden forby *ungdommen* å bruke alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler og pålegge *ungdommen* å avgi nødvendige rusprøver etter § 29.

§ 29 skal lyde:

§ 29 *Ruskontroll*

Hvis *ungdommen* er pålagt å avstå fra å bruke alkohol og andre berusende eller bedøvende midler og avgi nødvendige rusprøver etter § 25 første ledd bokstav f, § 28 første ledd, § 31 annet ledd bokstav c eller § 33 annet ledd bokstav c, skal konfliktrådet undersøke om pålegget følges.

Undersøkelsen kan innebære uanmeldte besøk i hjemmet. Når *ruskontroll* skal gjennomføres, kan konfliktrådet pålegge *ungdommen* å avgi urinprøve, utåndingsprøve eller blodprøve eller medvirke til annen undersøkelse som kan skje uten fare eller særlig ubehag. Bestemmelsen i straffeloven § 37 første ledd bokstav d jf. tredje ledd gjelder tilsvarende der rusprøve skal avgis.

Er det grunn til å anta at *ungdommen* møter påvirket av alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler, skal konfliktrådet snarest undersøke forholdet. *Ungdommen* kan pålegges å avgi urinprøve, utåndingsprøve eller blodprøve eller å medvirke til annen undersøkelse som kan skje uten fare eller særlig ubehag. Bestemmelsen i straffeloven § 37 første ledd bokstav d jf. tredje ledd gjelder tilsvarende der rusprøve skal avgis.

Tiltak som er en del av undersøkelse etter *tredje ledd* eller etter § 28 første ledd, § 31 annet ledd bokstav c eller § 33 annet ledd bokstav c, er ikke en del av ungdomsplanen.

§ 30 skal lyde:

§ 30 Avbrudd i påbegynt gjennomføring

Ungdomskoordinatoren kan *avbryte* gjennomføringen av ungdomsstraffen eller ungdomsoppfølgingen dersom *ungdommens* helsetilstand tilsier det eller det for øvrig foreligger særlig tungtveiende grunner som *ikke kan avhjelpes på annen måte*.

Når det fremstår som nødvendig for at avbruddet skal være sikkerhetsmessig *forsvarlig*, skal ungdomskoordinatoren fastsette slike vilkår for avbruddet som nevnt i § 31 annet ledd eller § 33 annet ledd.

Dersom hensynet til en *hensiktsmessig og forsvarlig gjennomføring* taler for det, kan ungdomskoordinatoren *avbryte gjennomføringen i forbindelse med klagesak etter § 22 e*.

§ 31 skal lyde:

§ 31 Brudd under gjennomføring av ungdomsstraffen

Hvis *ungdommen* forsettlig eller uaktsomt bryter *vilkår eller pålegg etter § 25 første ledd, § 27 første og annet ledd* eller § 28 første ledd, kan ungdomskoordinatoren pålegge *ungdommen* å møte til samtale for å motvirke nye brudd. Under samtalen skal *ungdommen* gjøres kjent med følgene av gjentatte brudd.

Hvis det fremstår som nødvendig for å motvirke nye brudd, skal *ungdomskoordinatoren fastsette* vilkår om at *ungdommen* skal

- a. overholde *vilkår* om oppholdssted
- b. *unngå* kontakt med bestemte personer
- c. *avstå fra* å bruke alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler og *avgi nødvendige rusprøver etter § 29*
- d. møte til samtale med politiet, kriminalomsorgen eller annen aktør i oppfølgingsteamet
- e. overholde vilkår om meldeplikt for politiet, kriminalomsorgen eller konfliktrådet.

Ungdommen har rett til å medvirke, jf. § 22 b. Ungdommens verger har rett til å uttale seg.

Hvis *ungdommen*, etter at ungdomskoordinatoren har pålagt *ungdommen* å møte til samtale som nevnt i første ledd eller fastsatt vilkår etter annet ledd, på nytt bryter kravene eller vilkår fastsatt etter annet ledd bokstav a til e, kan ungdomskoordinatoren, etter samtykke fra politiet og kriminalomsorgen, innkalle til et nytt *ungdomsplanmøte*, eller overføre saken til kriminalomsorgens regionale nivå med innstilling om at saken bringes inn for retten med begjæring om

- a. *fastsettelse av vilkår med elektronisk kontroll etter straffeloven § 52 c fjerde ledd*
- b. at den *subsidiære* fengselsstraffen skal fullbyrdes helt eller delvis *etter straffeloven § 52 c første ledd bokstav a, eller*
- c. at den *subsidiære* fengselsstraffen helt eller delvis skal *omgjøres til samfunnsstraff eller betinget fengsel etter straffeloven § 52 c første ledd bokstav a*.

Når ungdomskoordinatoren har overført saken til kriminalomsorgens regionale nivå med innstilling om å bringe saken inn for retten, *avbrytes* gjennomføringen av straffen fra det tidspunktet begjæringen er oversendt retten. *Straffegjennomføringen avbrytes ikke ved begjæring etter tredje ledd bokstav a*.

Hvis *ungdommen* unnlater å møte til bruddsamtale etter første ledd, kan ungdomskoordinatoren beslutte å *avbryte* gjennomføringen av straffen. Det samme gjelder der *ungdommen*, etter at bruddsamtalen er gjennomført, på nytt bryter kravene.

Ungdomskoordinatoren kan anmode politiet om å avhente ungdommen etter straffeprosessloven § 461 tredje ledd hvis det er nødvendig for å få gjennomført samtale etter første ledd.

§ 32 skal lyde:

§ 32 Ny straffbar handling under gjennomføring av ungdomsstraffen

Begår *ungdommen* en ny straffbar handling før gjennomføringstiden utløper, kan påtalemyndigheten bringe saken inn for retten med begjæring om at den *subsidiære* fengselsstraffen skal fullbyrdes helt eller delvis *eller omgjøres til samfunnsstraff eller betinget fengsel* etter straffeloven § 52 c første ledd bokstav b. Ungdomskoordinatoren kan, etter samtykke fra politiet og kriminalomsorgen, anmode påtalemyndigheten om å bringe saken inn for retten. Når påtalemyndigheten beslutter å bringe saken inn for retten, *avbrytes* gjennomføringen av straffen fra *tidspunktet for ny rettskraftig avgjørelse*.

Hvis *ungdommen* blir siktet for en straffbar handling som kan føre til fullbyrding *eller omgjøring* av den *subsidiære* fengselsstraffen etter straffeloven § 52 c første ledd bokstav b, kan påtalemyndigheten beslutte at gjennomføringen av ungdomsstraffen *avbrytes*.

§ 33 skal lyde:

§ 33 Brudd under gjennomføring av ungdomsoppfølging

Hvis *ungdommen* forsettlig eller uaktsomt bryter *vilkår eller pålegg etter § 25 første ledd, § 27 første og annet ledd* eller § 28 første ledd, kan ungdomskoordinatoren pålegge *ungdommen* å møte til samtale for å motvirke nye brudd. Under samtalen skal *ungdommen* gjøres kjent med følgene av gjentatte brudd.

Hvis det fremstår som nødvendig for å motvirke nye brudd, skal *ungdomskoordinatoren fastsette* vilkår om at *ungdommen* skal

- a. overholde *vilkår* om oppholdssted
- b. *unngå* kontakt med bestemte personer
- c. *avstå fra* å bruke alkohol eller andre berusende eller bedøvende midler og *avgi nødvendige rusprøver etter § 29*
- d. møte til samtale med politiet, kriminalomsorgen eller annen aktør i oppfølgingsteamet

e. overholde vilkår om meldeplikt for politiet, kriminalomsorgen eller konfliktrådet.

Ungdommen har rett til å medvirke, jf. § 22 b. Ungdommens verger har rett til å uttale seg.

Hvis *ungdommen*, etter at ungdomskoordinatoren har pålagt *ungdommen* å møte til samtale som nevnt i første ledd eller fastsatt vilkår etter annet ledd, på nytt bryter kravene eller vilkår fastsatt etter annet ledd bokstav a til e, kan ungdomskoordinatoren innkalle til et nytt *ungdomsplanmøte*, eller overføre saken til påtalemyndigheten. Påtalemyndigheten vurderer om strafforfølgingen skal *gjenopptas*. Gjennomføringen av reaksjonen avbrytes fra det tidspunktet påtalemyndigheten beslutter at strafforfølgingen *gjenopptas*.

Hvis *ungdommen* unnlater å møte til bruddsamtale etter første ledd, kan ungdomskoordinatoren beslutte å avbryte gjennomføringen av reaksjonen. Det samme gjelder der *ungdommen*, etter at bruddsamtalen er gjennomført, på nytt bryter kravene.

§ 34 skal lyde:

§ 34 *Ny straffbar handling under gjennomføring av ungdomsoppfølging*

Begår *ungdommen* en ny straffbar handling før gjennomføringstiden utløper, avgjør påtalemyndigheten om strafforfølgingen skal *gjenopptas*. Gjennomføringen av reaksjonen avbrytes fra tidspunktet for endelig påtaleavgjørelse eller ny rettskraftig avgjørelse.

Hvis *ungdommen* blir siktet for en straffbar handling som kan føre til at påtalemyndigheten gjenopptar strafforfølgingen, kan påtalemyndigheten beslutte at gjennomføringen av ungdomsoppfølgingen avbrytes.

§ 35 skal lyde:

§ 35 *Forskriftshjemmel*

Departementet kan gi forskrift med utfyllende bestemmelser om gjennomføring av *ungdomsplanmøte*, *gjenopprettende møte med fornærmede og annen gjenopprettende prosess og relasjonsbygging og om håndtering av brudd*.

§ 36 tredje ledd skal lyde:

Reglene i §§ 22 e, 27, 30 og 34 gjelder tilsvarende så langt de passer.

II

I lov 20. mai 2005 nr. 28 om straff gjøres følgende endringer:

§ 32 første ledd skal lyde:

Sammen med fengselsstraff kan det idømmes

- samfunnsstraff på vilkår som angitt i § 51 bokstav a,
- bot, jf. § 54 første punktum bokstav a, jf. annet punktum,
- rettighetstap, jf. § 59 bokstav a, eller
- ungdomsstraff, jf. § 52 a fjerde ledd.

§ 37 første ledd bokstav j oppheves. Nåværende bokstav k og l blir bokstav j og k.

§ 45 andre ledd skal lyde:

Kriminalomsorgen kan ved prøveløslatelse sette vilkår som nevnt i første ledd bokstav a og b, unntatt slike vilkår som nevnt i § 37 bokstav k (andre særvilkår som retten finner hensiktsmessig).

§ 52 a skal lyde:

§ 52 a. *Vilkår for å idømme ungdomsstraff*

Ungdomsstraff etter konfliktrådsloven kapittel IV kan idømmes i stedet for fengselsstraff når

- lovbryteren var under 18 år på handlingstidspunktet,
- ungdomsstraff* anses som en egnet reaksjon,
- lovbryteren har bosted i Norge, og
- hensynet til straffens formål ikke med tyngde taler mot en reaksjon i frihet.

Ungdomsstraff etter første ledd kan idømmes når det skal utmåles en felles straff for flere lovbrudd og lovbryteren var over 18 år på handlingstidspunktet for ett eller flere av lovbruddene. Det er en forutsetning for slik pådømmelse at lovbruddene i hovedsak ble begått før lovbryteren fylte 18 år, og at de lovbruddene som ble begått etter fylte 18 år, vurderes som mindre alvorlige. Vilkårene i første ledd bokstav b til d gjelder tilsvarende.

Lovbryteren har rett til å medvirke i vurderingen av om *ungdomsstraff* er en egnet reaksjon.

Dersom hensynet til straffens formål med tyngde taler mot at hele reaksjonen gjennomføres i frihet, kan *ungdomsstraff* idømmes sammen med en ubetinget fengselsstraff i inntil 6 måneder når fengselsstraff er særlig påkrevd.

§ 52 b første ledd bokstav a første punktum skal lyde:

En gjennomføringstid på mellom 120 dager og to år.

§ 52 c skal lyde:

§ 52 c. *Brudd på vilkår for ungdomsstraff*

Etter begjæring kan tingretten ved dom bestemme at hele eller deler av den subsidiære fengselsstraffen skal fullbyrdes eller omgjøres til samfunnsstraff eller betinget fengsel når den domfelte har

- brutt bestemmelser gitt i eller i medhold av konfliktrådsloven § 31, eller
- begått en ny straffbar handling før utløpet av gjennomføringstiden.

Ved omgjøringen skal retten ta hensyn til ungdomsstraff som allerede er gjennomført.

Ved omgjøring etter første ledd bokstav b kan retten avsi samlet dom for begge handlinger eller særskilt dom for den nye handlingen.

Dersom elektronisk kontroll anses nødvendig for å sikre at domfelte overholder vilkår om oppholdssted eller vilkår om å unngå kontakt med bestemte personer, kan

retten, etter begjæring, istedenfor omgjøring etter første ledd bokstav a ved dom fastsette at straffegjennomføringen skal fortsette med slike vilkår. Domfelte har rett til å medvirke ved fastsetting av vilkår etter første punktum.

Vilkår etter fjerde ledd fastsettes for en bestemt tid inntil 6 måneder og kan prøves på nytt etter 3 måneder. Vilkårene kan forlenges med 6 måneder inntil gjennomføringstidens utløp. Etter begjæring fra kriminalomsorgen kan retten beslutte at vilkår etter fjerde ledd skal lempes eller opphøre. Rettens avgjørelse om forlengelse, lemping eller opphør treffes ved kjennelse. Kongen kan i forskrift gi nærmere regler om gjennomføringen av elektronisk kontroll, herunder om saksbehandlingen og behandling av personopplysninger ved slik kontroll.

Begjæring etter første ledd bokstav a og fjerde og femte ledd fremmes av kriminalomsorgen. Begjæring etter første ledd bokstav b fremmes av påtalemyndigheten. Begjæringen etter første ledd bokstav a og b må være brakt inn for retten innen 3 måneder etter utløpet av gjennomføringstiden. Begjæring etter fjerde og femte ledd må være brakt inn for retten før utløpet av gjennomføringstiden.

Reglene om forsvarer og om pågripelse og varetektsfengsel i straffeprosessloven § 96 tredje ledd og § 99 første ledd tredje punktum og kapittel 14 gjelder tilsvarende. Reglene om varsling i straffeprosessloven § 243 gjelder tilsvarende for rettsmøter om omgjøring. Kriminalomsorgen skal varsles etter de samme regler som påtalemyndigheten.

Ny § 52 d skal lyde:

§ 52 d. *Forening av ungdomsstraff med andre straffer*

Sammen med ungdomsstraff kan det idømmes

- a. *ubetinget fengselsstraff på inntil 6 måneder, jf. § 52 a fjerde ledd, jf. § 32 bokstav d, eller*
- b. *rettighetstap, jf. § 59 bokstav e.*

§ 53 fjerde ledd femte punktum skal lyde:

I tillegg kan retten fastsette særvilkår som nevnt i § 36 og § 37 bokstav a til h og j.

§ 59 bokstav c til ny e skal lyde:

- c. *bot, jf. § 54 første punktum bokstav c, jf. annet punktum,*
- d. *forvaring, jf. § 41, eller*
- e. *ungdomsstraff, jf. § 52 d bokstav b.*

§ 78 bokstav a skal lyde:

- a. *det foreligger en situasjon eller tilstand som nevnt i § 80 bokstav b, c, d, e, h eller i,*

§ 83 åttende ledd nytt andre punktum skal lyde:

Er ungdomsstraff idømt sammen med ubetinget fengselsstraff, gjøres fradraget først i fengselsstraffen.

Overskriften i § 93 skal lyde:

§ 93 *Foreldelsesfristen for idømt frihetsstraff, samfunnsstraff og ungdomsstraff*

§ 93 nytt sjettede ledd skal lyde:

Idømt ungdomsstraff foreldes etter reglene i første ledd på grunnlag av den subsidiære fengselsstraffen som er fastsatt, jf. § 52 b første ledd bokstav b. Reglene i femte ledd gjelder tilsvarende så langt de passer.

§ 361 første ledd bokstav a skal lyde:

- a. *ettergjør eller forfalsker et dokument, eller anskaffer et ettergjort eller forfalsket dokument med forsett om å bruke det eller la det fremstå som ekte eller uforfalsket,*

III

I lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker gjøres følgende endringer:

§ 21 a tredje ledd skal lyde:

Reglene i bestemmelsen her gjelder tilsvarende så langt de passer for saker etter § 28 fjerde ledd tredje til sjettede punktum, § 242 a, § 264 sjettede ledd, § 267 første ledd tredje punktum, jf. § 264 sjettede ledd og § 292 a.

§ 28 femte ledd skal lyde:

Det kan ikke gis utskrift av den delen av rettsboken som er nevnt i § 21 a, § 40 femte ledd eller § 52 tredje ledd.

§ 56 første ledd fjerde punktum oppheves.

§ 57 første ledd tredje punktum oppheves.

§ 68 femte ledd skal lyde:

Anke over tingrettens avgjørelse i sak etter straffeloven § 39 annet ledd og § 52 første ledd bokstav a, *besluttet* av myndighet som nevnt i lov om straffegjennomføring § 58 annet ledd. *Anke over tingrettens avgjørelse i sak etter straffeloven § 52 c første ledd bokstav a, og etter straffeloven § 52 c fjerde og femte ledd, besluttet av kriminalomsorgens regionale nivå.* Anke over lagmannsrettens avgjørelse i sak som nevnt i første og annet punktum, besluttet av statsadvokaten. § 310 tredje ledd gjelder tilsvarende.

§ 69 tredje ledd første punktum skal lyde:

Påtaleunntatelse kan også gis på vilkår som nevnt i straffeloven § 35, § 36 og § 37 første ledd bokstavene a til h og j.

§ 71 a andre, tredje og nytt fjerde ledd skal lyde:

For siktede som var mellom 15 og 18 år på handlingstidspunktet, kan påtalemyndigheten, når straffeskylde anses bevist, beslutte at saken skal overføres til ungdomsoppfølging i konfliktrådet med varighet fra

120 dager til ett år. Overføring forutsetter at saken egner seg for slik behandling, og at det foreligger samtykke fra siktede og dennes eventuelle verger.

Overføring til oppfølging i konfliktrådet etter første ledd, og ungdomsoppfølging i konfliktrådet etter annet ledd, besluttes på det vilkår at siktede ikke begår nye straffbare handlinger før utløpet av gjennomføringstiden. For overføring etter første ledd kan det også settes vilkår som nevnt i § 69 annet og tredje ledd.

Overføring til ungdomsoppfølging etter annet ledd kan gjøres betinget av at siktede yter slik erstatning og oppreisning som den fornærmede eller andre skadelidte har rett til og gjør krav på, og som påtalemyndigheten mener den siktede har evne til å betale.

§ 76 femte ledd skal lyde:

Ved rettsmøter i tingretten og lagmannsretten kan tilsatte i kriminalomsorgen møte i saker

- a. om fullbyrding av subsidiær fengselsstraff etter straffeloven § 52 første ledd bokstav a,
- b. om fullbyrding av subsidiær fengselsstraff, omgjøring til samfunnsstraff eller betinget fengsel etter straffeloven § 52 c første ledd bokstav a,
- c. om fastsetting av vilkår for fortsatt gjennomføring av ungdomsstraff etter straffeloven § 52 c fjerde og femte ledd,
- d. om ileggelse av reststraff etter prøveløslatelse etter straffegjennomføringsloven § 44 annet ledd,
- e. om fullbyrding skal utsettes etter § 459 første ledd, og
- f. som kriminalomsorgen har brakt inn for retten etter straffeloven § 39 første og annet ledd.

Bestemmelser om påtalemyndighetens rettigheter og plikter gjelder tilsvarende.

§ 100 andre ledd andre punktum skal lyde:

I tillegg kan retten oppnevne offentlig forsvarer for deltakelse i ungdomsplanmøte, jf. konfliktrådsloven § 24 tredje ledd.

§ 107 a første ledd skal lyde:

Fornærmede har rett til å få oppnevnt bistandsadvokat i saker:

- a. om overtredelse av straffeloven §§ 168, 253, 257, 282, 284, 291, 294, 295, 296, 299, 302, 304, 312 og 314,
- b. hvor det er grunn til å tro at fornærmede som følge av handlingen får betydelig skade på kropp eller helse.

§ 161 a første og andre ledd skal lyde:

Når siktede var under 18 år på handlingstidspunktet, kan det, på samme vilkår som i § 161 første ledd, foretas en personundersøkelse for mindreårige. Dersom det tas ut tiltale mot den mindreårige, bør det foretas slik personundersøkelse før saken pådømmes. Ved vurderingen av om personundersøkelse bør foretas, skal det særlig

legges vekt på sakens alvor og om saken kan opplyses tilstrekkelig på annen måte.

Det bør foretas en ny personundersøkelse dersom det har gått mer enn ett år fra personundersøkelsen ble foretatt til saken pådømmes, eller dersom barnets personlighet, livsforhold eller fremtidsmuligheter vesentlig er endret.

Ny § 184 b skal lyde:

§ 184 b.

Retten kan beslutte at fengsling etter § 184 skal gjennomføres som opphold på bestemte steder med elektronisk kontroll, dersom slik gjennomføring utenfor fengsel anses egnet. Oppholdspåbudet kan kombineres med forøyninger nevnt i § 181 første ledd annet punktum.

Oppholdspåbud etter første ledd kan bare ilegges dersom siktede og myndige husstandsmedlemmer samtykker. Er siktede under 18 år, må også siktedes verger samtykke. Mindreårige husstandsmedlemmer skal få anledning til å uttale seg etter alder og modenhet, og den mindreåriges verger må samtykke. Dersom oppholdsstedet er en institusjon eller en kommunal boenhet, må institusjonen eller kommunen samtykke.

Kongen kan gi nærmere forskrifter om oppholdspåbud etter bestemmelsen her, herunder om saksbehandling og om behandling av personopplysninger i forbindelse med den elektroniske kontrollen.

§ 222 c skal lyde:

§ 222 c.

Påtalemyndigheten kan forby et barn under 15 år å oppholde seg på et bestemt sted dersom det er grunn til å tro at opphold på stedet øker faren for at barnet begår en ellers straffbar handling. § 170 a gjelder tilsvarende.

Oppholdsforbud som nevnt i første ledd kan ilegges et barn mellom 15 og 18 år dersom det er grunn til å tro at opphold på stedet øker faren for at barnet begår en straffbar handling.

Oppholdsforbudet skal gjelde for en bestemt tid, høyst 6 måneder av gangen. Oppholdsforbud kan bare opprettholdes så lenge vilkårene er oppfylt.

Før beslutning om oppholdsforbud tas, skal påtalemyndigheten gi barnet mulighet til å uttale seg.

Påtalemyndighetens beslutning om å legge et oppholdsforbud skal være skriftlig og angi den forbudet er rettet mot og grunnlaget for forbudet. § 222 a femte ledd tredje og syvende punktum gjelder tilsvarende så langt de passer.

Påtalemyndigheten skal spørre vergen om vedkommende samtykker i oppholdsforbudet. Er barnet over 15 år, skal også barnet spørres om vedkommende samtykker i oppholdsforbudet. Samtykkene skal gis skriftlig.

Dersom vergen, eller barnet dersom det er over 15 år, ikke samtykker i oppholdsforbudet, må påtalemyndigheten snarest råd og så vidt mulig innen fem dager etter

at *samtykke ble* nektet, bringe beslutning om oppholdsforbud inn for retten. § 222 a sjette ledd *fjerde* punktum og *åttende ledd annet, tredje, femte og sjette* punktum gjelder tilsvarende så langt de passer.

§ 230 andre ledd første punktum skal lyde:

Vitner som har taushetsplikt *etter finansforetaksloven* § 9-6 eller § 9-7, verdipapirhandeloven § 10-5 eller verdipapirsentralloven § 8-1, plikter å gi forklaring til politiet om forhold som omfattes av taushetsplikten eller taushetsplikt etter avtale.

§ 434 sjette ledd skal lyde:

Begjæring fra fornærmede eller påtalemyndigheten om behandling av krav som nevnt i § 3 må fremsettes så tidlig at den annen part har tilstrekkelig tid til å forberede seg på behandlingen.

§ 452 nytt tredje ledd skal lyde:

Dom der domfelte var under 18 år på handlingstidspunktet skal oversendes den myndigheten som er ansvarlig for fullbyrdingen etter § 455 annet ledd innen en uke etter at dommen er rettskraftig. Påtalemyndighetens beslutning om at saken skal overføres til ungdomsoppfølging etter § 71 a annet ledd skal oversendes konfliktrådet innen en uke etter at det er truffet endelig påtaleavgjørelse.

§ 455 andre ledd nytt andre punktum skal lyde:

Fullbyrding av ungdomsstraff, ungdomsoppfølging, mekling i konfliktrådet og oppfølging i konfliktrådet settes i verk av konfliktrådet.

Nåværende andre ledd andre punktum blir nytt andre ledd tredje punktum.

§ 459 skal lyde:

§ 459

Fullbyrding av *frihetsstraff, samfunnsstraff, ungdomsstraff, ungdomsoppfølging eller oppfølging i konfliktrådet* skal utsettes dersom domfelte eller siktede er blitt utilregnelig på grunn av sterkt avvikende sinnstilstand eller vedkommendes helsetilstand ellers gjør fullbyrding utilrådelig.

Ellers kan fullbyrding av *reaksjoner som nevnt i første ledd* utsettes når vektige grunner tilsier det.

Utsettelse etter annet ledd kan gjøres betinget av sikkerhetsstillelse. Det kan også settes andre vilkår. *Ved utsettelse av ungdomsstraff, ungdomsoppfølging eller oppfølging i konfliktrådet kan det kun stilles vilkår etter konfliktrådsloven § 31 annet ledd eller § 33 annet ledd.*

Kriminalomsorgen treffer vedtak etter bestemmelsene her i saker som gjelder *frihetsstraff eller samfunnsstraff*. Forvaltningsloven gjelder i slike tilfeller med de unntak som er nevnt i straffegjennomføringsloven § 7. *Konfliktrådet treffer vedtak i saker som gjelder ungdoms-*

straff, ungdomsoppfølging eller oppfølging i konfliktrådet. Forvaltningsloven gjelder i slike tilfeller med de unntak som følger av eller i medhold av konfliktrådsloven. Oppstår det uenighet om fullbyrdingen skal utsettes fordi domfelte eller siktede er blitt alvorlig sinnslidende eller hans helsetilstand ellers gjør fullbyrding utilrådelig, kan domfelte eller siktede kreve spørsmålet avgjort ved kjennelse etter § 462.

§ 461 nytt tredje ledd skal lyde:

Konfliktrådet meddeler en domfelt som er idømt ungdomsstraff pålegg om å møte til fastsatt tid og sted for at fullbyrdingen kan påbegynnes. Dersom domfelte unnlater å etterkomme pålegg om å fremstille seg, kan han avhentes av politiet etter begjæring fra konfliktrådet. Det samme gjelder om domfelte ikke etterkommer pålegg om å møte til samtale for å motvirke nye brudd jf. konfliktrådsloven § 31 første ledd første punktum.

IV

I lov 13. august 1915 nr. 5 om domstolene gjøres følgende endringer:

§ 41 første ledd skal lyde:

Har en rett feilaktig begynt å behandle en sak uten *meddommere* eller med oppnevnte meddommere istedenfor uttrukne, skal feilen så vidt mulig rettes ved at domstolens sammensetning uten opphold forandres, og forhandlingen gjentas i den utstrekning som anses påkrevet.

§ 72 andre ledd første punktum skal lyde:

Dom på samfunnsstraff eller *ungdomsstraff* medfører utelukkelse etter første ledd nr. 1 eller 3, avhengig av lengden av den subsidiære fengselsstraffen.

V

I lov 18. juni 1965 nr. 4 om vegtrafikk gjøres følgende endringer:

§ 24 a andre ledd første punktum skal lyde:

Blir en som ikke har førerrett ilagt straff for en overtredelse som ville ha ført til tap av retten til å føre motorvogn for en viss minstetid eller for alltid etter tvingende regler i eller i medhold av § 33, skal det i samme *dom, forelegg eller beslutning om overføring til konfliktrådet* fastsettes en sperrefrist for å gi førerrett til vedkommende.

§ 33 nr. 1 første ledd skal lyde:

1. Blir den som har førerrett ilagt straff, kan det i samme *dom, forelegg eller beslutning om overføring til konfliktrådet* fastsettes tap av retten til å føre førerkortpliktig motorvogn for en bestemt tid eller for alltid, dersom hensynet til trafikksikkerheten eller allmenne hensyn ellers krever det.

§ 33 nr. 5 nytt andre punktum skal lyde:

Når tap av førerett er fastsatt i beslutning om overføring til konfliktrådet, plikter rettighetshaveren å levere førerkortet til politiet straks saken er overført til konfliktrådet.

§ 35 første ledd skal lyde:

Den som blir ilagt straff, kan i samme dom, forelegg eller beslutning om overføring til konfliktrådet for en bestemt tid eller for alltid forbys å føre motorvogn som det ikke kreves førerkort for, dersom hensynet til trafikksikkerheten eller allmenne hensyn ellers krever det.

§ 40 første ledd første punktum skal lyde:

Dersom særlige grunner taler for det, kan politimesteren eller den han gir myndighet forkorte den perioden for tap av retten til å føre førerkortpliktig motorvogn mv. som er fastsatt ved dom, forelegg eller beslutning om overføring til konfliktrådet, jf. § 33 nr. 1 og 2, jf. nr. 6.

VI

I lov 13. juni 1980 nr. 35 om fri rettshjelp skal § 11 første ledd ny nr. 9 lyde:

9. *til ungdom som vurderer å klage eller som klager etter konfliktrådsloven § 22 e.*

VII

I lov 4. august 1995 nr. 53 om politiet skal § 13 lyde:

§ 13. *Inngrep overfor barn*

Politiet kan vise eller bringe hjem barn som antas å være under 15 år, som driver omkring på egen hånd på offentlig sted etter kl. 22.00, og barn under 18 år som bryter oppholdsforbud nedlagt etter straffeprosessloven § 222 c.

Politiet kan også ta hånd om barn som antas å være under 15 år, som påtreffes under omstendigheter som klart innebærer en alvorlig risiko for barnets helse eller utvikling, og i så tilfelle umiddelbart sørge for at barnet blir brakt til verge eller annen foresatt eller om nødvendig til barnevernsmyndighetene. Politiet kan også gripe inn overfor barn over 15 år hvis det er grunn til å anta at inngripen vil være tjenlig.

Dersom politiet har grunn til å tro at et barn under 15 år har begått en ellers straffbar handling, eller at et barn under 18 år har begått en straffbar handling eller har brutt et oppholdsforbud nedlagt etter straffeprosessloven § 222 c, kan barnet og vergene pålegges å møte for politiet til samtale for å forebygge ytterligere lovbrudd. Før samtalen starter skal barnet og vergene gjøres kjent med at de ikke har plikt til å forklare seg.

Innkallingen skal være skriftlig og angi formålet med samtalen, møtested og møtetid. Så vidt mulig skal det gis minst tre dagers varsel. Har de innkalte fått innkallingen, og de likevel har uteblitt uten at det er opplyst

at de har gyldig forfall, kan politiet beslutte at de skal avhentes. Adgangen til slik avhenting skal fremgå av innkallingen.

VIII

I lov 28. februar 1997 nr. 19 om folketrygd gjøres følgende endringer:

Overskriften i § 13-12 skal lyde:

§ 13-12 *Medlemmer som oppholder seg i institusjon, utfører samfunnsstraff, ungdomsstraff, ungdomsoppfølging eller oppfølging i konfliktråd*

§ 13-12 første ledd bokstav f og ny bokstav g skal lyde:

f. medlemmer som sitter i varetekt, og
g. medlemmer som utfører ungdomsstraff, ungdomsoppfølging eller oppfølging i konfliktråd.

§ 13-12 tredje ledd første punktum skal lyde:

Medlemmer som nevnt i første ledd bokstavene d, e, f og g er yrkesskadedekket for skader som oppstår under arbeidet på arbeidsstedet i arbeidstiden.

IX

I lov 2. juli 1999 nr. 64 om helsepersonell mv. skal § 12 tredje ledd første punktum lyde:

Ved anmodning om rusprøve fra politiet, ved vilkår for påtaleunntatelse, fra kriminalomsorgen, ved vilkår for betinget dom, og fra konfliktrådet, ved gjennomføring av ungdomsstraff og ungdomsoppfølging, skal lege, sykepleier, helsesekretær og bioingeniør ta blodprøve eller lignende rusprøve av personer som var under 18 år på handlingstidspunktet.

X

I lov 28. mai 2010 nr. 16 om behandling av opplysninger i politiet og påtalemyndigheten skal § 40 nr. 6 lyde:

- 6 I ordinær politiattest skal det ikke oppgis dom på
- betinget fengsel eller bot, dersom lovbruddet er begått av person under 18 år mer enn 2 år før utstedelsen av attesten,
 - ungdomsstraff eller samfunnsstraff der den subsidiære fengselsstraffen er inntil 6 måneder, dersom lovbruddet er begått av person under 18 år mer enn 2 år før utstedelsen av attesten, eller
 - ungdomsstraff eller samfunnsstraff der den subsidiære fengselsstraffen er over 6 måneder, dersom lovbruddet er begått av person under 18 år mer enn 5 år før utstedelsen av attesten.

XI

INKURIEOPPRETTINGER

1. I lov 22. mai 1902 nr. 13 militær straffelov gjøres følgende endringer:

§ 9 første ledd nr. 5 skal lyde:

5. enhver som gjør seg skyldig i overtredelse av § 108, eller som på krigsskueplassen gjør seg skyldig i forbrytelse mot §§ 101 til 105.

I § 12 nr. 2 bokstav a erstattes henvisningen til «§§ 40, 41, 59 og 60» av en henvisning til «§§ 41, 59 og 60».

I § 45 erstattes henvisningen til «§§ 39, 40, 42 og 44» av en henvisning til «§§ 39, 42 og 44».

2. I lov 1. juni 1917 nr. 1 om skjønn og ekspropriasjonsaker skal § 11 andre ledd lyde:

I vidtløftige saker kan skjønnssyreren bestemme at en eller to varamedlemmer skal følge forhandlingene for å tre inn i retten om noen av skjønnsmedlemmene får forfall.

3. I lov 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eiendom gjøres følgende endringer:

Lovens tittel skal lyde:

Lov 23. oktober 1959 nr. 3 om oreigning av fast eiendom (*oreigningslova*)

§ 30 skal lyde:

Så framt føresegnene i lova her ikkje med reine ord er avgrensa til å gjelda inngrep etter § 2, gjeld dei òg, så langt dei høver og ikkje *strir* mot særføresegner om tilhøvet, i saker om oreigningsinngrep med heimel i eller i medhald av ei eller fleire av desse lovene:

1. Lov 14. desember 1917 nr. 17 om regulering og kraftutbygging i vassdrag (*vassdragsreguleringsloven*)
2. Lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard
3. Lov 14. juli 1950 nr. 2 om forskjellige tiltak til gjennomføring av oppmerking og overvåking av riksgrensen
4. Lov 15. desember 1950 nr. 7 om særlige rådgjerder under krig, krigsfare og liknende forhold
5. Lov 29. juni 1951 nr. 19 om militære *rekvisisjoner*
6. Lov 28. juni 1957 nr. 16 om friluftslivet (*friluftslivsloven*)
7. Lov 16. juni 1961 nr. 12 om ymse *beitespørsmål*
8. Lov 21. juni 1963 nr. 23 om *vegar* (*veglova*)
9. Lov 9. juni 1972 nr. 31 om *svensk reinbeiting i Norge og norsk reinbeiting i Sverige* (*grensereinbeiteloven*)
10. Lov 6. juni 1975 nr. 31 om utnytting av rettar og lunnende m.m. i statsallmenningane (*fjellova*)
11. Lov 9. juni 1978 nr. 50 om *kulturminner*
12. Lov 29. mai 1981 nr. 38 om *jakt og fangst av vilt* (*viltloven*)
13. Lov 21. desember 1984 nr. 101 om reindrift i kommunene Meldal, Midtre Gauldal, Oppdal, Rennebu, Rindal, Sunndal og *Surnadal*

14. Lov 29. juni 1990 nr. 50 om produksjon, omforming, overføring, omsetning, fordeling og bruk av energi *m.m.* (*energiloven*)

15. Lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart (*luftfartsloven*)

16. Lov 25. mars 1994 nr. 7 om sikring mot naturskader

17. Lov 12. mai 1995 nr. 23 om jord (*jordlova*)

18. Lov 23. juni 2000 nr. 56 om helsemessig og sosial beredskap (*helseberedskapsloven*)

19. Lov 24. november 2000 nr. 82 om vassdrag og grunnvann (*vannressursloven*)

20. Lov 4. juli 2003 nr. 83 om elektronisk kommunikasjon (*ekomloven*)

21. Lov 19. desember 2003 nr. 124 om matproduksjon og mattrygghet *mv.* (*matloven*)

22. Lov 17. juni 2005 nr. 101 om eigedomsregistrering (*matrikkellova*)

23. Lov 15. juni 2007 nr. 40 om reindrift (*reindriftsloven*)

24. Lov 27. juni 2008 nr. 71 om planlegging og byggesaksbehandling (*plan- og bygningsloven*)

25. Lov 19. juni 2009 nr. 101 om erverv og utvinning av mineralressurser (*mineralloven*)

26. Lov 25. juni 2010 nr. 45 om kommunal beredskapsplikt, sivile beskyttelsestiltak og Sivilforsvaret (*sivilbeskyttelsesloven*)

27. Lov 16. desember 2011 nr. 65 om næringsberedskap (*næringsberedskapsloven*)

28. Lov 21. juni 2013 nr. 100 om fastsetjing og endring av eigedoms- og rettshøve på fast eiendom *m.m.* (*jordskiftelova*)

4. I lov 15. desember 1967 nr. 9 om patenter skal § 44 a fjerde ledd lyde:

Tinglysingsloven §§ 23 til 25 og §§ 30 til 32 a gjelder tilsvarende så langt de passer.

5. I lov 8. februar 1980 nr. 2 om pant skal § 2-4 første ledd lyde:

- (1) Pantsettelse av eierseksjon skal omfatte:
- a. den bruksenhet i bygning som pantsetteren har eiendomsrett eller eksklusiv bruksrett til, og
 - b. den tilhørende sameieandel i eiendomen.

6. I lov 17. desember 1982 nr. 86 om rettsgebyr gjøres følgende endringer:

§ 10 første ledd nr. 15 skal lyde:

15. sak som behandles etter *forsvarsloven* § 42,

§ 27 første punktum skal lyde:

Avskrifter, utskrifter og kopier av dokument i *rettsforretninger* skal gis gebyrfritt.

7. I lov 21. juni 1985 nr. 79 om enerett til foretaksnavn og andre forretningskjennetegn *mv.* gjøres følgende endringer:

I § 3-6 niende ledd første punktum erstattes henvisningen til «§ 36 a» av en henvisning til «§ 3-6 a».

8. I lov 16. juni 1989 nr. 69 om forsikringsavtaler gjøres følgende endringer:

§ 2-5 første ledd skal lyde:

Når det er nødvendig som følge av avtale med fremmed stat, kan Kongen gi supplerende bestemmelser til *lovens tredje del*.

§ 3-1 andre ledd bokstav e skal lyde:

e. *muligheten for tvisteløsning i klageorgan, jf. § 22-2, eller andre liknende ordninger som er etablert for å løse tvister.*

§ 8-5 andre ledd første punktum skal lyde:

Avslår forsikringsforetaket et krav om erstatning helt eller delvis, mister sikrede retten til erstatningen dersom ikke sak er anlagt eller *tvisteløsning etter § 22-2 eller nemndbehandling* etter §§ 2 eller 3 i lov om naturskadeforsikring *er krevd* innen seks måneder etter at sikrede fikk melding i et skriftlig dokument om avslaget.

§ 16-2 tredje ledd første punktum skal lyde:

Er forsikringen pantsatt, og er pantsettelsen registrert senest dagen før frisdagen, jf. *dekningsloven* § 1-2, kan vederlagskrav etter paragrafen her ikke gjøres gjeldende i strid med panthaverens rett.

9. I lov 26. juni 1992 nr. 86 om tvangsfullbyrdelse skal § 11-44 andre ledd andre punktum lyde:

Frist etter § 11-18 *tredje* ledd tredje punktum fastsettes av namsmyndigheten.

10. I lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister oppheves § 4-4 fjerde ledd tredje punktum.

11. I lov 15. mai 2008 nr. 35 om utlendingers adgang til riket og deres opphold her gjøres følgende endringer:

§ 5 andre ledd første punktum skal lyde:

Nordiske borgere er unntatt fra kravet om oppholdstillatelse for å ta opphold eller arbeid i riket, jf. § 55.

§ 100 b andre ledd skal lyde:

Bestemmelsen i § 100 *sjette* ledd om opptak av fingeravtrykk og fotografi med tvang gjelder tilsvarende.

12. I lov 26. mars 2010 nr. 8 om beskyttelse av varemerker skal § 61 tredje ledd lyde:

Ved inngrep i rett til fellesmerke eller garanti- eller kontrollmerke anses bare merkehaveren som fornærmet.

13. Lov 18. juni 2010 nr. 25 om endring i lov 16. juli 1999 nr. 66 om Schengen informasjonssystem (SIS) oppheves.

14. I lov 17. juni 2016 nr. 55 om endringer i konkursloven mv. (grenseoverskridende insolvensbehandling) gjøres følgende endringer:

I del II i endringen av lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister § 4-4 oppheves fjerde ledd.

15. I lov 20. april 2018 nr. 8 om grensetilsyn og grensekontroll av personer skal § 3 første ledd lyde:

Loven gjelder i riket, på og ved innretninger og anlegg som nyttes på eller er tilknyttet norsk kontinental-sokkel, og i tilstøtende sone, jf. *lov* 27. juni 2003 nr. 57 om Norges territorialfarvann og tilstøtende sone § 4.

16. I lov 1. juni 2018 nr. 24 om nasjonal sikkerhet skal § 11-4 andre ledd lyde:

Den som forsettlig eller grovt uaktsomt bryter taushetsplikt etter § 5-4 andre ledd eller § 6-6 *fjerde* ledd, straffes med bot eller fengsel inntil 1 år eller begge deler, hvis ikke forholdet går inn under en strengere straffebehandling.

17. I lov 20. desember 2018 nr. 115 om endringer i sjøloven mv. (fjerning av vrak) oppheves del II.

XII

1. Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid.
2. Kongen kan gi nærmere overgangsregler.

Masud Gharahkhani

president

